

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAPJEVA ULICA ŠTEV. 3 TELEFON 55-23 DO 55-28

SLOVENSKI POROČEVALEC

INTEGRATNI ODDIŠEL LJUBLJANA TELEFON 33-32, 33-33 POSTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 60 4045 03 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROČNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

DELO SVETA ZUNANJIH MINISTROV V MOSKVI

Svet zunanjih ministrov razpravlja o poročilu medzavezniškega kontrolnega sveta za Nemčijo

Moskva, 11. marca. (Tass) Današnji seji Sveta zunanjih ministrov je predsedoval zunanji minister Združenih držav Amerike George Marshall.

V začetku seje so ministri sklenili, da bodo razpravljali o pismu generalnega sekretarja medzavezniške agencije za reparacije priključili razpravljajući o reparacijah.

Zunanji minister Velike Britanije Ernest Bevin se je skliceval na to, da moskovsko posvetovanje 1. 1945, ni bilo zasedanje Sveta zunanjih ministrov in da so se ga udeležile samo tri, ne pa štiri države.

Ameriški zunanji minister Marshall je izrazil soglasje z Bevinovim predlogom, naj se predloži obvestilo o izvedbi sklepov moskovskega posvetovanja o Kitajski na neuradni seji zunanjih ministrov Sovjetske zveze, Velike Britanije in Združenih držav Amerike.

Sovjetski zunanji minister Molotov je nato izjavil:

Sovjetska delegacija ni proti temu, da bi o postavljenem vprašanju razpravljali na neformalen način enak kot decembra 1945, vendar meni, da je mogoče razpravljati o tem vprašanju tudi na seji zasedanja Sveta zunanjih ministrov.

Po govoru Molotova je Bevin ponovil svoj predlog in se izjavil proti objavi posebnega komunikeja o tem vprašanju.

Ministri so pričeli nato razpravljati o predlogu ameriške delegacije, da naj se sprejme na dnevni red zasedanja Sveta ministrov vprašanje omejitve števila okupacijskih čet v Evropi.

Molotov je poudaril, da predlog ameriške delegacije, ki je bil stavljen še na zasedanju Sveta ministrov v New Yorku, ni bil sprejet na dnevnim red tega moskovskega zasedanja.

Zaradi podpiranja mednarodnega miru in varnosti, mora biti Nemčiji končno odvzeta možnost, da bi se znova oborožila in poslala napadalna država.

Zelo smo zadovoljni, ker je iz tega poročila razvidno, da je nemška armada prenehala obstojati in da je večji del vojaškega materiala in tovarnih sil opreme nemške armade že uničen ali pa bo v kratkem uničen.

Kakor je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Ministri so sprejeli predloge namestnikov, omenjene v poročilu Višinskega, nakar so pričeli razpravljati o demilitarizaciji.

taknjene v zapadni Nemčiji, ali pa bodo samo delno izločene, kar je pogoj za hitro obnovo njihove prejšnje vojaške moči in pomena.

Čisto razumljivo je, da tako imenovana »nevtaliziracija« ne more imeti nobenega pomena za uničenje vojno-industrijske zmogljivosti, da sploh ne govorimo o tem, da sklepi berlinske konference ne določajo nikakršne »nevtaliziracije« kot sredstva za uničenje vojne zmogljivosti.

Organom kontrolnega sveta so bili predloženi do 1. januarja 1946 v razpravo sezname o 1556 tovarnah v treh zapadnih conah, katerih naprave in industrijske priprave je treba izločiti za reparacije, ker so v zvezi z vojno-industrijsko zmogljivostjo.

Sprejeto s tem je treba poudariti, da je bilo v sovjetski okupacijski coni izmed 733 podjetij, ki spadajo v vojno industrijo in druge prepovedane industrijske veje, odvzetih in demontiranih na račun reparacij 678 podjetij.

III. Sovjetska delegacija je že na pariškem zasedanju Sveta zunanjih ministrov v juliju 1946 vztrajala pri čim hitrejši izdelavi načrta in uvedbi vrstnega reda za likvidacijo tistih vej nemške industrije, ki so služile za vojno ekonomsko podlago napadalne Nemčije.

IV. Zakoni in direktive, ki jih je sprejel kontrolni svet in ki se tičejo razorožitve in razpusta osebnega sestava bivših oboroženih sil Nemčije, niso bili izvedeni v celoti.

Kljub temu so angleškim in ameriškim poveljnikom okupacijskih sil še naprej na razpolago nerazpuščeni: nemški vojaški oddelki in ustanove, ki so spadali prej v okvir suhozemnih sil, letalstva in vojne mornarice Nemčije.

Splošno znano je, da je glavno oporišče nemške vojno-industrijske zmogljivosti v zapadni Nemčiji, predvsem v porušnem industrijskem področju, tako da je vprašanje vojno-industrijske razorožitve zapadne Nemčije odločilnega pomena za nemško demilitarizacijo.

ameriško poveljstvo. Tak položaj je v nasprotju s sklepi kontrolnega sveta. V. Vzpredeno z nemškimi vojaškimi oddelki v britanski in ameriški coni Nemčije še vedno niso razpuščeni vojaški oddelki, ki so jih organizirale osebe nemške narodnosti in ki jih je treba po zakonu razpuščati in repatriirati.

Predlogi sovjetske vlade

VI. Glede na vse te navedbe predlaga sovjetska vlada, naj Svet zunanjih ministrov poveri kontrolnemu svetu izvedbo naslednjih ukrepov:

1. Do 1. julija 1947 izdelati načrt za likvidacijo vojno-industrijske zmogljivosti Nemčije in istočasno določiti roke, do katerih mora biti izvršena likvidacija vojno-industrijske zmogljivosti, to je do konca leta 1948.

2. Pohititi z uničenjem nemškega vojnega materiala in porušenjem vseh vojaških naprav na ozemlju Nemčije, ki so namenjene za vodstvo vojne na suhozi, morju in v zraku.

3. Do 1. junija 1947 je treba popolnoma razpustiti in likvidirati vse ohranjene nemške vojaške oddelke, vključno pomožne enote.

4. Razformirati in popolnoma razpustiti vse ohranjene in znova upostavljene oddelke, štabe, varnostne in druge organizacije, kakor tudi šolska taborišča, ki so jih organizirale osebe nemške narodnosti in ki jih je treba po sklepu kontrolnega sveta razpustiti in repatriirati.

Marshallova izjava

Marshall je izjavil, da poročilo kontrolnega sveta za Nemčijo zadovoljuje delegacijo ZDA. Nemške oborožene sile so v glavnem razpuščene, nemški vojaški material pa uničen; obrambne naprave Nemčije so v glavnem uničene; raziskovanja v vojaške namene so učinkovito prepovedana; vojno-industrijska zmogljivost Nemčije je v znatnem obsegu že uničena, v kolikor gre za vojno proizvodnjo.

Nato je Marshall izrazil zadovoljstvo nad delom zavezniškega kontrolnega sveta v zvezi z likvidacijo vojne zmogljivosti Nemčije v vseh štirih conah in predložil v imenu delegacije ZDA načrt resolucije, v katerem je rečeno, da je Svet zunanjih ministrov sprejel na znanje poročilo zavezniškega kontrolnega sveta o demilitarizaciji in glavnih uspehih, ki so bili na tem področju doseženi v vseh štirih conah.

Bevin je sporočil, da bi rad najprej proučil izjavo Molotova in načrt resolucije, ki ga je predložila delegacija ZDA.

Prav tako je nastopil Bevin proti pripombam sovjetske delegacije, da so v zapadnih okupacijskih conah še nadalje bivše jugoslovanske in druge vojaške formacije.

Poljsko-češkoslovaška pogodba o prijateljstvu — nov prispevek k miru in varnosti v Evropi

V ponedeljek 10. marca je bila v poljski prestolnici Varšavi podpisana pogodba o prijateljstvu in medsebojni pomoči med Poljsko in Češkoslovaško republiko.

Kakor ostale prijateljske pogodbe, ki so jih slovenske države med mlinovo vojno in po njej sklenile med seboj: Poljska s Sovjetsko zvezo, Sovjetska zveza z Jugoslavijo, Sovjetska zveza s Češkoslovaško, Poljska z Jugoslavijo, Jugoslavija s Češkoslovaško republiko — dokazuje, tudi pravkar podpisana pogodba med Poljsko in Češkoslovaško, da se slovenski narodi, ki so preživeli težka leta hitlerjevkega suženjstva in poniževanja, dobro zavedajo, da sta enotnost in medsebojna povezanost, obenem pa tesna naslonitev na Sovjetsko zvezo in prijateljstvo z njo, najvažnejše poročilo njihove svobode in neodvisnosti.

Slovenski narodi ne smejo nikomur in nikdar dovoliti, da bi njihovo enotnost razbil, ne smejo dopustiti, da bi se tuji imperialisti vmešavali v njihovo notranje zadeve.

Da je ta izkušnja obrodila sad, nam kaže tudi nova pogodba med dvema slovenskima republikama. Bolj kot kdajkoli poprej so poljski, češki in slovaški narod trdni in odločni v svojih namerah, da skupno zagotove varnost svojih zapadnih meja.

Uradno poročilo o češkoslovaško-poljskih pogajanjih v Varšavi

Varšava, 12. marca. (ČTK). Češkoslovaški in poljski uradni predstavniki so objavili včeraj zvečer skupno poročilo o češkoslovaško-poljskih pogajanjih v Varšavi.

Varšava, 10. marca. (Tass). Na povabilo angleškega parlamenta je odpotovala danes z letalom iz Moskve v London delegacija Vrhovnega sovjeta ZSSR, da vrne obisk, ki ga je lansko leto napravila Sovjetski zvezi parlamentarna delegacija Velike Britanije.

lovanju miroljubnih narodov v njihovem prizadevanju, da onemogočijo ponovno vstajenje nemškega imperializma. Tako je ob podpisovanju v Varšavi ocenil pogodbo tudi predsednik poljske vlade, ki je dejal: »Pogodba je izraz miroljubne politike bratstvih narodov ki hočejo živeti v medsebojnem sporazumu ter harmoničnem sodelovanju z drugimi narodi.

Politična zveza in vedno večja ekonomska povezanost obeh sosednjih držav bosta ustvarili tudi dovolj možnosti za čim tesnejše in plodnejše kulturno sodelovanje.

Res je, da pogodba še ni uredila vseh vprašanj v medsebojnih češkoslovaško-poljskih odnosih (vprašanje Tješina in razmejitev v Šleziji).

Narodi Poljske in Češkoslovaške, pa tudi drugi nemški sosedje in vsi svobodoljubni narodi bodo pozdravili to pogodbo kot trdno poročilo miru.

Uradno poročilo o demilitarizaciji

Bevin je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Ministri so sprejeli predloge namestnikov, omenjene v poročilu Višinskega, nakar so pričeli razpravljati o demilitarizaciji.

Bevin je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Ministri so sprejeli predloge namestnikov, omenjene v poročilu Višinskega, nakar so pričeli razpravljati o demilitarizaciji.

Bevin je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Ministri so sprejeli predloge namestnikov, omenjene v poročilu Višinskega, nakar so pričeli razpravljati o demilitarizaciji.

Bevin je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Ministri so sprejeli predloge namestnikov, omenjene v poročilu Višinskega, nakar so pričeli razpravljati o demilitarizaciji.

Bevin je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Ministri so sprejeli predloge namestnikov, omenjene v poročilu Višinskega, nakar so pričeli razpravljati o demilitarizaciji.

Bevin je videti iz poročila, je bilo že mnogo storjenega za uničenje vojaškega materiala in opreme, treba je samo še izvesti to nalogo do konca.

Nemško vprašanje

Za dvakrat v dobi enega samega pokolenja, je bila Nemčija izvir napadalnosti in dvakrat je že poskusila vsiliti svetu svoje navdalo. Druga svetovna vojna, ki jo je sprožil Hitler, je uničila milijone človeških življenj in uspeh dela mnogih generacij. Zato je za jamstvo miru in varnosti narodov neobhodno potrebno, da se nemški problem reši tako temeljito, da se za vselej prepreči sleherni napad s strani Nemčije.

Sklepi potsdamske konference naglašajo, da je nujno treba popolnoma razorožiti in demilitarizirati Nemčijo ter likvidirati vsa nemška industrijska, ki lahko služi v vojne namene. V teh sklepih prihaja jasno do izraza odločen namen, da se iztebita militarizem in nacizem in da nemškemu ljudstvu možnost, preusmeriti svoje življenje na mirnljubnih in demokratičnih temeljih. Nadalje predvidevajo potsdamski sklepi načrt za reparacije, ki naj po svoji strani pripomorejo do tega, da se likvidira vojno-industrijski potencial Nemčije in vsaj delno povrne neizmerna škoda državam, ki jih je opustošil Hitlerjev imperializem.

Brez dvoma so ti sklepi tisti temelji, na katerega je treba graditi bodočo usodo Nemčije.

Ze sedaj je popolnoma jasno, da je bilo v sovjetskem zasedbenem področju nedvomno mnogo storjenega za razorožitev in demokracizacijo Nemčije. Gospodarske korenine militarizma in fašizma so v sovjetski coni po zaslugi uspešnih ukrepov za uničenje nemške vojno-industrijske zmogljivosti, za izvedbo agrarne reforme in z zaplenbo inmetja vojnih zločincev dokončno izruvane. Uspešno se izvaja tudi iztebitje fašizma. Demokracije organizacije nemškega ljudstva so dobile možnost, da lahko svobodno razvijajo svoje delovanje.

Povsem drugačna je stvar v zapadnih conah Nemčije, ki so zasedene po angleških, ameriških in francoskih četah. Tu se jasno kažejo prizadevanja, ki streme za tem, da bi se ohranil vojno-industrijski potencial Nemčije. Monopolna združenja nemških industrijskih, ki so služila fašizmu pri njegovi roparski vojni kot glavna opera, obvladajo še vedno svoje postojanke. Tudi za likvidacijo veleposretev nemških junckerjev iz katerih je črpel nemški vojni stroj stalno svoj oficirski kader ni bilo storjenega ničesar.

Znano je, da so v zapadnih conah na odgovornih mestih še danes najizrazitejši nacisti tako v gospodarstvu kakor v upravi. Amnestija hitlerjevskih fašistov v zapadni Nemčiji še bolj potrjuje, da se tam ne upošteva eden izmed najvažnejših sklepov zaveznikov, ki določa, da se mora Hitlerjeva stranka iztebiti z zemeljske površine. Istočasno pa demokracijske sile nemškega ljudstva ne najdejo nikake podpore. Niti sindikati v zapadni Nemčiji še vse do danes nimajo možnosti, da bi v polnem obsegu razvili svoje delovanje.

Nič drugačna tudi ni izvajanje sklepov glede reparacijskih dobav iz zapadnih con Nemčije. Gre predvsem za dobave državam, ki jih je opustošila nemška okupacija. Člen 5. in 6. IV. poglavja potsdamskih sklepov, ki določata rok in način likvidacije industrijske opreme in zapadnih conah, se sploh ne izvajata, peč pa dragoceno opremo nemških tovorn skrivaj odvažajo v Anglijo in Ameriko.

Pred kratkim uveljavljeni sporazum o gospodarski združitvi angleškega in ameriškega zasedbenega področja v Nemčiji ima dejansko za posledico gospodarsko in politično razcepitev Nemčije v dva dela, kar je v temeljnem nasprotju s prej sprejetimi sklepi zaveznikov, da se mora Nemčija obravnavati kot gospodarska in politična celota. Združitve angleškega in ameriškega zasedbenega področja in v gospodarstvu zapadne Nemčije okrepila le položaje angleškega in ameriškega kapitala, utrdila nemške monopolne, trdnjav nemškega militarizma in onemogočila skupno nadzorstvo zaveznikov nad porušeno industrijo.

Vse to mora povsem naravno vzmiriti tiste, ki se zavedajo, da sta nemogoča trajen mir in varnost narodov, dokler Nemčija ni popolnoma demilitarizirana in demokracizirana, dokler se ne preusnuje v miroljubno državo.

Ta dejstva dokazujejo, da se v vplivnih krogih Anglije in Združenih držav Amerike, pa tudi v gotovih krogih Francije kujejo glede Nemčije načrti, ki nimajo nič skupnega s potsdamskimi sklepi. Ti krogi ki imajo na umu le svoje sebične cilje, streme za tem, da bi napravili iz Nemčije novo trdnjavo reakcije. Takšna stremjenja pa so v nasprotju tako z življenjskimi koristimi demokratičnih držav Evrope kakor tudi s koristimi nemškega naroda samega.

Brezpogojna vojaška in gospodarska razorožitev Nemčije je nujni pogoj njenega bodočega demokratičnega razvoja na eni in mednarodno varnosti na drugi strani. Demokracizacija in demilitarizacija Nemčije sta tisti dve nalogi, ki sta v vsem nemškem vprašanju odločilnega pomena.

Nemški narod se ne more odtegniti odgovornosti za posledice težkih zločinov, ki so jih zagrešili njegovi voditelji, bilo pa bi nespametno, če bi

Položaj na Kitajskem ob moskovski konferenci

Razpravljanje o Kitajski bo potrebno zato, da se izpolnijo mednarodne obveznosti, ki so važne za mir

Moskva, 11. marca. (Tass). V članku z naslovom »O kitajskem vprašanju« pišejo »Izvestija«:

»Poročila iz Kitajske dokazujejo, da se je politični položaj v tej državi v zadnjem letu v mnogočem poslabšal. Državljanska vojna na Kitajskem ne pojava, ampak se vedno bolj širi. Glede demokracizacije in zedinjenja Kitajske ni bil dosežen nikakršen napredek. Namesto politične konsolidacije Kitajske in preesnove nacionalne vlade s pritegnitivity širokih demokratičnih elementov v vlado, je postala diktatura reakcionarnih krogov Kuomintang še močnejša. Vstrajno se vodi politika sistematičnega odstranjevanja demokratičnih sil iz uprave države.

Zavedati se je treba, da je bil že pred letom dni politični položaj na Kitajskem dovolj napet. To je povzročilo, da so se Sovjetska zveza, ZDA in Velika Britanija na moskovski konferenci treh zunanjih ministrov decembra 1945 odločile za naslednje ukrepe:

1. Zedinjenje in demokracizacija Kitajske pod vodstvom nacionalne vlade.

2. Sprejem demokratičnih elementov v vse panoge kitajske uprave.

3. Prenehanje bratomorne državljanske vojne.

Sovjetska zveza, ZDA in Velika Britanija so tedaj potrdile svojo lojalnost do politike nevmešavanja v notranje kitajske zadeve. Istočasno sta se zunanja ministra ZDA in Sovjetske zveze sporazumela glede umika sovjetskih in ameriških oboroženih sil iz Kitajske v najkrajšem roku, ki je potreben za izpolnitev obveznosti in nalog.

Sovjetska vlada je stala vedno na stališču, da je izvedba sklepov moskovskega sporazuma o Kitajski najvažnejši pogoj za zagotovitev notranjega miru na Kitajskem in za demokracizacijo države. Zaradi poslabšanja političnega položaja na Kitajskem je nujno potrebno ugotoviti, kako se izpolnjujejo sprejeti sklepi.

Zunanji minister ZSSR Molotov je predlagal, da se s sprejeto na dneveni red sedanjega zasedanja Sveta zunanjih ministrov v Moskvi vprašanje izvedbe sporazuma o Kitajski, ki je bil sklenjen na moskovski konferenci treh ministrov decembra 1945. Jasno je, da

je razpravljanje Sveta zunanjih ministrov o izvedbi sklepov treh zunanjih ministrov glede Kitajske nujna in važna stvar. To zahteva skrb za izpolnitev mednarodnih obveznosti v interesu splošnega miru in varnosti.

Varnostni svet

New York, 11. marca (TASS) Varnostni svet je 10. marca soglasno sprejel popravljeni resoluciji ZDA, da se vrne osnutek načrta za kontrolno atomske energije v ponovno razpravljanje komisije za kontrolno atomske energije s prošnjo, da komisija do prihodnjega zasedanja generalne skupščine predloži Varnostnemu svetu drugo poročilo.

Konferenca za mednarodno plovbo

New York, 11. marca (Reuters) Ekonomska-socialni svet OZN je sklenil sklicati konferenco za mednarodno plovbo, kjer bodo razpravljali o ustanovitvi organizacije za mednarodno plovbo. Na konferenco bodo povabljene vse države članice OZN, kakor tudi druge države, razen Francove Španije.

Prav tako so prišli partizani v vasi Vatero in Kesaria pri Kozari. 200 partizanov je zasedlo vasi Evreno in Liklo pri Sapi.

Grško ljudstvo naj samo odloči o svoji usodi

New York, 9. marca (Reuters) Ameriški svet za demokracijo Grčijo je objavil v časopisu »PM« poziv na ameriški narod, v katerem je rečeno: »Grško ljudstvo naj samo odloči o svoji usodi. Amerika ne sme podpirati britanskega zatiranja.«

Ameriški svet za demokracijo Grčijo poziva nadalje ameriški narod, naj pove predsedniku Trumanu in zunanjemu ministru generalu Marshallu, da ne vodi pot k miru in svobodi v Grčiji preko okupacijskih vojsk Velike Britanije, ZDA ali katere koli druge tuje sile. Grčija potrebuje življenjske potrebščine, obleko, zdravila in stroje, ne pa tujo vojsko.

Gnili imperij zahteva ameriške dolarje in ameriško pomoč, da bi okrepili vojsko, s katerim škiska pol milijarde ljudi, ki protestirajo in se bore. Ne gre samo za Grčijo. Če bo Amerika prevzela britansko breme v Grčiji, zakaj tega ne stori tudi v Palestini, Indiji, Egiptu in v vseh oddaljenih kotičkih zemeljske krogle. «

Anketna komisija Varnostnega sveta

Poide v kratkem na orške meje

Uspešni boji in napadi grške demokratične vojske

Solon, 11. marca. (Tanjug) Včera je podkomisija št. 2 anketne komisije Varnostnega sveta zaslišala 17 letnega Makedonca iz okolice Kozane Papalike in Leonida. Tudi ta je potrdil, da je britanski podpolkovnik iz Lerine v govoru v vasi Meliti pozval Makedonce, naj se bore za svojo svavtonomijo.

Za Papalikusom je bil zaslišan Agapitos Angelos, bivši poslanec Sofolusove liberalne stranke, ki je izstopil iz stranke, ker se je prepričal, da lahko samo politika Eama rši izmučeno grško ljudstvo, in je bil zato obsojen na pregnanstvo. Agapitos je izjavil, da je nujen pogoj za ureditev razmer v Grčiji umik angleške vojske in temeljita sprememba notranje politike. Vzroke državljanske vojne je treba iskati izključno v nasilju monarhofašistov in pomoči angleške okupacijske vojske kraljevski vladi in bivšim kolaboracionistom.

Včeraj popoldne sta bila zaslišana dva albanska vojna zločince, ki uživata v Grčiji status političnih beguncu.

Danes je odpotovala ekipa anketne komisije za avstralskim delegatom na čelu v Janjino, odkoder pojde po zaslišanju prišle na inspekcijo albansko-grške in jugoslovansko-grške meje.

Računajo, da se bo ekipa vrnila v Solun 20. t. m. preko albanskega ozemlja in Korče. Da bi lahko uspešno opravila svojo dolžnost, bo ekipa samostojna in neodvisna od anketne komisije; po svojem povratku bo odšla skupno z anketno komisije 21. t. m. v Bolgarijo.

Svetu zunanjih ministrov v Moskvi

Slovenske žene z globokim ogorčenjem protestiramo proti zločinom, ki jih vršita okupacijska in avstralska oblast na Slovenskem Koroskem nad našimi materami in ženami samo zato, ker se kot zavedne Slovence borijo za priključitev Slovenske Koroske k Jugoslaviji, ker se neustrašeno borijo proti neokrnjenemu fašizmu v Avstriji.

V vrsti zločinov, ki so bili izvršeni nad antifašisti in na Slovenskem Koroskem, je eden najbrutalnejših nedavnih zločin v Celovcu 7. marca 1947. ko je bilo med drugimi tudi 6 težko ranjenih mater in žena.

V času, ko je mirovna pogodba z Avstrijo predmet vaših razprav, zahtevamo v imenu žena malčestvilne, ga, toda v borbi proti fašizmu prekabljenega naroda, da pri zgodovinskem odločanju o vprašanju naših meja z Avstrijo upošteva pravične zahteve koroskih Slovencev kakor tudi slovenskega in vseh ostalih narodov Jugoslavije po priključitvi tega dela slovenskega ozemlja k FLR Jugoslaviji. Glavni odbor antifašističnih žena Slovenije.

Antifašistične žene Slovenije protestirajo proti zločinom nad koroskimi Slovenci

Zahrtni, zločinski pripravljani napad na predstavnice slovenskega ljudstva na Koroskem v Celovcu, pri katerem je bilo hudo ranjenih več delegatov OF, med njimi šest žena, je izrazil ogorčenje v vsej naši javnosti. Na množičnih sestankih in zborovanjih slovensko ljudstvo izraža svoj gnuš nad početjem reakcionarnih agentov, ki skušajo prav zdaj, ko se na zasedanju Sveta zunanjih ministrov odloča o usodi Slovenske Koroske, z vsemi sredstvi preprečiti, da bi slovensko ljudstvo ponovno izpri-

čalo svojo odlično voljo po priključitvi Slovenske Koroske k Jugoslaviji. Temu ogorčenju, ki je zajelo še prav posebno antifašistične žene, je dal izraza tudi glavni odbor AFZ Slovenije, ki je sklenil opozoriti na nezdružne razmere, v katerih še danes, skoraj dve leti po porazu fašizma, živijo koroski Slovenci. V ta namen je poslal v imenu vseh slovenskih žena izvršnemu odboru Mednarodne demokracijske federacije žena v Parizu in Svetu zunanjih ministrov v Moskvi naslednji protestni brzojavki:

Izvršnemu odboru Mednarodne demokracijske federacije žena v Parizu

Z globokim ogorčenjem smo sprejele slovenske žene vest o novem zločinu nad prekaljenimi slovenskimi antifašističnimi borci na Koroskem, ki se je zgodil v Celovcu 7. marca 1947 ob času, ko se na zasedanju Sveta zunanjih ministrov v Moskvi odločuje usoda tega dela slovenske zemlje.

Med devetimi težko ranjenimi žrtvami je šest žena, med njimi predsednica Pokrajinskega odbora AFZ za Korosko, aktivna koroska partizanka, mati štirih otrok.

Ta zadnji zločin nadaljuje vrsto zločinov, ki jih izvajajo tako angleške okupacijske oblasti kot avstralska policija. Tako je bila tovariška Malka Orazé 9. avgusta 1946 zahrtb. No ustrejena od pripadnika britanske zasedbene oblasti, tov. Anica Sporn, mladinška profitašistična delavka je bila aretirana od avstralske in angleške policije 21. krata, ob priliki komemoracije nad žrtvami fašizma dne 11. aprila 1946 v Celovcu je avstralska policija napadla slovensko množico ter aretirala med drugim tudi

Svetu zunanjih ministrov v Moskvi

Slovenske žene z globokim ogorčenjem protestiramo proti zločinom, ki jih vršita okupacijska in avstralska oblast na Slovenskem Koroskem nad našimi materami in ženami samo zato, ker se kot zavedne Slovence borijo za priključitev Slovenske Koroske k Jugoslaviji, ker se neustrašeno borijo proti neokrnjenemu fašizmu v Avstriji.

V vrsti zločinov, ki so bili izvršeni nad antifašisti in na Slovenskem Koroskem, je eden najbrutalnejših nedavnih zločin v Celovcu 7. marca 1947. ko je bilo med drugimi tudi 6 težko ranjenih mater in žena.

V času, ko je mirovna pogodba z Avstrijo predmet vaših razprav, zahtevamo v imenu žena malčestvilne, ga, toda v borbi proti fašizmu prekabljenega naroda, da pri zgodovinskem odločanju o vprašanju naših meja z Avstrijo upošteva pravične zahteve koroskih Slovencev kakor tudi slovenskega in vseh ostalih narodov Jugoslavije po priključitvi tega dela slovenskega ozemlja k FLR Jugoslaviji. Glavni odbor antifašističnih žena Slovenije.

Plesočno partizanstvo — pravljiča za 15 grošev

Drzne izmišljotine, s katerimi je pokušal v Londonu zakriti svojo nacistično preteklost sedanjí koroski deželni glavar Hans Piesch, so celo v avstralski javnosti izzvalje zaudenje. Piesch, ki je bil med vojno nacističen porovnik za zbiranje odpadkov za Hitlerjev vojni stroj in ki je sprejel oblast iz rok nacističnega vojnega zločince Rainerja, je v Londonu trdil, da je prav za prav on voditelj koroskih antifašistov, da je mučenik za svobodo in celo, da je bil partizan. Ta trditve je izzvala tako osuplost, da se je čutil Piesch prisiljenega objaviti v listu »Die Neue Zeit« izjavo, v kateri vali krivdo na londonske novinarje, češ da so oni pretiravali. Srmažljivo tudi dodaja, da je bil samo

Narashanje brezposelnih v Trstu

Trst, 12. marca. V februarju je v Trstu naraslo število brezposelnih za 1850 oseb. S tem pa je ostalo brez kruleh enako število družin s povprečno tremi člani, kar se pravi, da je v februarju ostalo v Trstu poleg dosedanjih še 5450 ljudi brez sredstev za vzdrževanje. Najbolj je prizadet industrijski sektor s 59,2% brezposelnimi.

»I LAVORATORE« piše, da je narashanje brezposelnosti posledica politike, ki jo v tej coni vodijo velekapitalisti, ki hočejo na vsak način sabotirati domačo industrijo. List poudarja, da je rešitev problema brezposelnosti edino v tem, da se delavstvo poveže z državami, ki razvijajo načrtno gospodarstvo. Visoko število brezposelnih zahteva od delavstva, da se združi v enoten blok. če hoče, c. bo v bodoči skupščini uspešno brani splošne interese mesta in teritorija.

Počastitev žrtev civilne policije v Skednju

Dne 10. t. m. popoldne je prebivalstvo tržaškega predmestja Skednja pripravilo komemoracijo žrtvam civilnih policistov Giovanne Genzo in Benifacija Gorgia. Zaprtje so bile vse trgovine in lokalni ter razobesene zastave z žalnim trakom. Komemoracija je bila pred cerkvijo na trgu, kjer sta bila 10. marca leta 1946 od civilnih policistov ustreljena Genzo in Bonifacij, ki sta z o. talmji domačini branila zastavo, izobeseno na cerkvenem zvoniku.

Osrednja ljudska univerza v Ljubljani priredi ob obletnici smrti Karla Marxa, predavanje ki bo v petek 14. marca ob 6. zvečer v Mladinski (bivši Franciskanski) dvorani. — Predava tovaris Ivan Regent — O treh virih marksizma.

Ameriki grozi nov stavkovni val

New York, 10. marca. (Tass). Ameriški tisk poroča, da se ni odstranjena nevarnost nove rudske stavke, čeprav je vrhovno sodišče odobrilo vladne akcije ki imajo namen, onemogočiti rudske stavke ter kaznovati Lewisa in njegov sindikat. V soglasju s pravnim postopkom bo stopila odločitev vrhovnega sodišča o kaznovanju Lewisa in njegovega sindikata v veljavo čez 25 dni, ali pa drugi dan po končanem premirju v premo govni industriji.

Kakor poroča Associated Press, je priznal minister za notranje zadeve ZDA Croogh, ki nadzira premo govniko, da je odločitev vrhovnega sodišča samo začasno odstranila nevarnost rudske stavke. Vlada ne bo storila

Sporazum o enotni sindikalni organizaciji v Trstu

Trst, 12. marca. Včeraj so se zastopniki Enotnih sindikatov in zastopniki Italijanske delavske zbornice v Trstu sporazumeli, da bodo s 15. aprilom prišle volitve delegatov za sindikalni kongres, na katerem bo ustanovljena enotna sindikalna organizacija za tržaško ozemlje. Sklenili so tudi, da se bo kongres za sindikalno združenje pričel 14. maja t. l. Ustanovni kongres bo tudi, da ločl, kako in na kakšen način naj se uporablja dvojezičnost v novi sindikalni organizaciji.

VREMENSKA NAPOVED za četrtek, 13. marca:

Proti jutru kratkotrajno snežna padavine. pozneje razjasnitev, hladneje.

KULTURNI PREGLED

Premiera Glinkove opere „Ivan Susanin“

O Glinkovi operi »Ivan Susanin« so v poslednjih dneh pri nas precej pisali. Zato se bomo omejili na najbistvenejše poteze tega dela, s katerim je Glinka položil temelje ruski umetni glasbi.

»Ivan Susanina« je bil stilno sicer pod vplivom takratnega italijanskega opernega stila, kar je razvidno zlasti iz gradilnega načina posameznih arij in iz njegove celotne arhitektonike. Ta vpliv pa je bil le bolj formalen, enako tudi vplivi takratne zapadnoevropske glasbe, ki jih razodeva stilno ali v pogledu uporabljanja tehničnih izraznih sredstev »Ivan Susanina«. V tem tudi ni njegova osrednja vrednost. Kadar vprašujemo po značilnostih te opere in presojamo njeno vrednost, postavljamo važnejše vidike. Ti se nanašajo na problem miselnosti in pomena vsebine in predvsem na muzikalno-izrazno obdelavo, ki najbolje prikazuje izvirnost in globino Glinkove ustvarjalnosti. Tekst »Ivana Susanina« je bil za svoj čas nekaj revolucionarnega. Posegel je v miselni in čustveni svet ruskega muzička in ga na moč izrazilo domnel njegovo etično in življenjsko elementarno stilo,

VREMENSKA NAPOVED za četrtek, 13. marca:

Proti jutru kratkotrajno snežna padavine. pozneje razjasnitev, hladneje.

hoteli sedaj nemško državo uničiti in razbiti njeno gospodarsko in politično celoto.

Ne smemo pa se pustiti nedotaknjene korenine, ki so v preteklosti vedno in stalno podžigale nemško napadalnost in ji služile za osnovo njenega vojnega gospodarstva. Trajen mir in varnost narodov je mogoče zagamtiti le tedaj, če se res izvedeta resnična demilitarizacija in demokracizacija Nemčije. Na teh temeljih zgrajena politika vseh štirih zasedbenih veseli bo ob podpori znova se prebujajočih demokratičnih sil nemškega naroda samega ustvarila pogoje, da se bo Nemčija spremenila v demokracijo in miroljubno državo, sposobno, da zavzame v gospodarskem in političnem življenju obnavljalne se Evrope zopet tisto mesto, ki ji gre.

močno, pristno doživetje in je zelo učinkovita. Čeprav je nastal že v letu 1836,

je zaradi načina oblikovanja in elementarnosti, s katero je skladatelj dojel ljudsko občutje in mu vtisnil moč svoje ustvarjalne osebnosti, »Ivan Susanina« ostal svet, živ operni prikaz. Tudi danes še privlačuje s sijajnim zbori, s pestro se prelivajočimi melodijami, harmonijami in z značilnimi ritmi, skratka z vsem svojim muzikalnim izrazom, iz katerega čutimo prostranstvo, glouino in življenjsko silo ruskega ljudstva. Njegova snovna in muzikalna idejno-stvarjalna vseba do današnjih dni ruske skladatelje in tudi sovjetska glasbena umetnost ga smatra za enega najznačilnejših ruskih zgodovinskih in idejnih glasbenih spomenkov. Zlasti letos, ko je 15. februarja poteklo devetdeset let, odkar je umrl Glinka, je »Ivan Susanina« še bolj oživel in ga izvajajo v vseh večjih sovjetskih opernih gledališčih.

Ljubljansko izvedbo »Ivana Susanina« je režijsko obdelal Golovin, ki je pravilno upošteval značilnosti te Glinkove opere. Psihološka poglobitev v bistvenost likov poidevce in kolektivov je bila razvidna in zadovoljliva. Mislim le, da bi bil ponekod potreben bolj realističen, smovneko in muzikalnemu poteku bolj odgovarjajoč režijski izraz, ki bi notranjo pristnost dogajanja še dvignil. Konkretno mislim prvo dejanje, ki je sicer zelo učinkovito in pestro, vendar

jeva in Ondine Otta (Antonija), Karloveva (Vanja) in Franci (Sobinjin). Izoblikovali so jih stilno pravilno, kvalitetno in učinkovito in so bili medsebojno ter v odnosu do ostalih izvajalcev v prijetnem srazmerju. Psihološko pa je najbolj poglobil svojo vlogo Betetto, ki je zajel vse razno delikatne značilnosti lika Ivana Susanina in jih izklesal do potankosti. Izmed ostalih vodilnih silitov naj še posebej omenim novnika na našem opernem odru O. Otta, ki je predstavil tako v »Ivanu Susaninu« kakor že poprej v »Sviljskem brivcu« pevko z ugodnim glasovnim materialom; ta je dobno oblikovan predvsem v srednji legji in v koloraturah, v višinah pa je vendarle še rezek in potrebuje nadaljnje tehnično izpopolnjevanje. Pevsko ozirno vloga igralsko so primerno podaljšali še vloge tudi vsi ostali, med njimi S. Štrukelj, Langus in Navigin.

Uprizoritev »Ivana Susanina« je dosegla o priliki druge predstave dostojno višino, ki jo bo potrebno v nadaljnjih izvedbah kvalitetno še izpopolnjevat. Delo, ki ga je zahtevala izvedba, ugodna kvaliteta te izvedbe in vrednost »Ivana Susanina« zslužijo, da izkazuje tej Glinkovi operi potrebno pozornost in priznanje in s tem počastimo tudi spomin razvojno pomembnega ruskega skladatelja.

Dr. D. Cvetko.

so samostojnemu ruskem glasbenemu izrazu. Idejno je bil ta način oblikovanja izredno važen in je omogočil ter pospešil tisto izvorno in kvalitativno širino, ki jo kaže razvoj ruske opere v 19. stoletju in ki odseva iz ruske operne ustvarjalnosti še v našem stoletju vse do današnjih dni.

Praktično se je izrazil v uporabi ruskih in poljskih melodičnih in ritmičnih elementov, ki duhovito prepletajo »Ivana Susanina«, in v značilnostih starih lestvic, s katerimi je dal melodičnim linijam in preko njih harmonični; zgradbi svojski, tedanje mu muzikalnemu občutenju ruske visoke družbe dokaj tuj značaj. Ti novi čimtelji izraznega in oblikovnega gradnja so bili v ruski glasbi tedaj zanimivost. Odjeknili so globoko v kasnejši ruski simfonični in operni ustvarjalnosti, v kateri so zlasti v delih nekaterih skladateljev dosegli polno veljavo in naravnost idealno umetniško širino. »Ivan Susanina«, ki po svojem oblikovalnem načinu ne zajema le klasičističnih in romantičnih, ampak nakazuje celo novoromantične prijeme, kakršne opazimo v glasbenem ustvarjanju na splošno šele kasneje, je izrazno močno delo, polno folklorne bogastva in in epske sile, ki se dramatsko vzpne posebno v poslednji sliki četrtega dejanja in v epilogu. Muzikalno vsebinski in snovni kontrast, so medsebojno zanimivo nanzani, odlično instrumentirana celota pa izraža

jeva in Ondine Otta (Antonija), Karloveva (Vanja) in Franci (Sobinjin).

jeva in Ondine Otta (Antonija), Karloveva (Vanja) in Franci (Sobinjin). Izoblikovali so jih stilno pravilno, kvalitetno in učinkovito in so bili medsebojno ter v odnosu do ostalih izvajalcev v prijetnem srazmerju. Psihološko pa je najbolj poglobil svojo vlogo Betetto, ki je zajel vse razno delikatne značilnosti lika Ivana Susanina in jih izklesal do potankosti. Izmed ostalih vodilnih silitov naj še posebej omenim novnika na našem opernem odru O. Otta, ki je predstavil tako v »Ivanu Susaninu« kakor že poprej v »Sviljskem brivcu« pevko z ugodnim glasovnim materialom; ta je dobno oblikovan predvsem v srednji legji in v koloraturah, v višinah pa je vendarle še rezek in potrebuje nadaljnje tehnično izpopolnjevanje. Pevsko ozirno vloga igralsko so primerno podaljšali še vloge tudi vsi ostali, med njimi S. Štrukelj, Langus in Navigin.

Uprizoritev »Ivana Susanina« je dosegla o priliki druge predstave dostojno višino, ki jo bo potrebno v nadaljnjih izvedbah kvalitetno še izpopolnjevat. Delo, ki ga je zahtevala izvedba, ugodna kvaliteta te izvedbe in vrednost »Ivana Susanina« zslužijo, da izkazuje tej Glinkovi operi potrebno pozornost in priznanje in s tem počastimo tudi spomin razvojno pomembnega ruskega skladatelja.

Dr. D. Cvetko.

IZRITA TISK OF!

